

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΕΝΙΑΙΑ ΓΡΑΠΤΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ Α΄ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟΥ 2022-23
Β΄ ΤΑΞΗΣ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΔΕΥΤΕΡΑ 16 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2023
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ (Α΄ ΣΕΙΡΑ)

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Β024

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΓΡΑΠΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ: 90 λεπτά

ΤΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΠΕΝΤΕ (5) ΣΕΛΙΔΕΣ

ΟΔΗΓΙΕΣ (για εξεταζομένους)

1. Στο εξώφυλλο του τετραδίου απαντήσεων να συμπληρώσετε όλα τα κενά με τα στοιχεία που ζητούνται.
2. **Να απαντήσετε ΟΛΑ τα ερωτήματα.**
3. **Να μην αντιγράψετε τα θέματα** στο τετράδιο απαντήσεων.
4. Να μη γράψετε πουθενά στις απαντήσεις σας το όνομά σας.
5. Να απαντήσετε στο τετράδιό σας σε όλα τα θέματα **μόνο με μπλε πένα ανεξίτηλης μελάνης**. Μολύβι επιτρέπεται, μόνο αν το ζητάει η εκφώνηση, και μόνο για σχήματα, πίνακες, διαγράμματα κ.λπ.
6. Απαγορεύεται η χρήση διορθωτικού υγρού ή διορθωτικής ταινίας.
7. Επιτρέπεται η χρήση μη προγραμματιζόμενης υπολογιστικής μηχανής.
8. Στη λύση των ασκήσεων να φαίνεται όλη η αναγκαία εργασία.

ΕΡΩΤΗΣΗ 1

Να γράψετε στο τετράδιο των απαντήσεών σας **τον αριθμό της ερώτησης** και δίπλα το **γράμμα** που δηλώνει την ορθή απάντηση (π.χ. **i - α** ή **i - β** κ.λπ.).

Υπάρχει **μόνο μία** ορθή απάντηση.

i. Σύμφωνα με το οικονομικό κύκλωμα το κράτος:

- α) Πληρώνει φόρους.
- β) Προσφέρει παραγωγικούς συντελεστές στα νοικοκυριά.
- γ) Επιβάλλει φόρους και προβαίνει σε δαπάνες.
- δ) Εισπράττει δαπάνες.

ii. Χαρακτηριστικό της Ελεύθερης Οικονομίας είναι:

- α) Κληρονομική Διαδοχή.
- β) Οικονομική ελευθερία.
- γ) Κρατική πρωτοβουλία.
- δ) Κεντρικός προγραμματισμός.

iii. Η Αμοιβή της επιχειρηματικότητας είναι:

- α) Ο μισθός.
- β) Ο τόκος.
- γ) Το ενοίκιο.
- δ) Το κέρδος.

iv. Όσο προοδεύει και αναπτύσσεται μία χώρα, παρατηρείται μετατόπιση εργατικού δυναμικού από:

- α) Τον πρωτογενή και τριτογενή τομέα προς τον δευτερογενή τομέα.
- β) Τον τριτογενή τομέα προς τον πρωτογενή και δευτερογενή τομέα.
- γ) Τον πρωτογενή τομέα προς τον δευτερογενή και τριτογενή τομέα.
- δ) Τον δευτερογενή και τριτογενή προς τον πρωτογενή τομέα.

v. Η επιχείρηση Α παράγει 100 σακάκια με 20 εργάτες. Η παραγωγικότητα της επιχείρησης Α είναι:

- α) 4 σακάκια ανά εργάτη.
- β) 5 σακάκια ανά εργάτη.
- γ) 20 σακάκια ανά εργάτη.
- δ) 100 σακάκια ανά εργάτη.

(Μονάδες 10)

ΕΡΩΤΗΣΗ 2

α) Να αναφέρετε τον κυριότερο δείκτη του βιοτικού επιπέδου μίας χώρας και να γράψετε τον σχετικό τύπο υπολογισμού του δείκτη αυτού.

(Μονάδες 4)

β) Να αναφέρετε τρεις (3) άλλους δείκτες, εκτός από τον πιο πάνω κύριο δείκτη, που περιγράφουν το βιοτικό επίπεδο μίας χώρας.

(Μονάδες 3)

ΕΡΩΤΗΣΗ 3

Να χαρακτηρίσετε το περιεχόμενο των πιο κάτω προτάσεων ως Ορθό ή Λάθος. Να γράψετε στο τετράδιο των απαντήσεών σας το κάθε γράμμα με τον αντίστοιχο χαρακτηρισμό (π.χ. **α - Ορθό** ή **α - Λάθος** κ.λπ.).

α.	Το σύνολο των χαρτονομισμάτων, των κερμάτων και των καταθέσεων όψεως, αποτελούν την προσφορά ή ποσότητα χρήματος μιας οικονομίας.
β.	Οι επιχειρήσεις επιβάλλουν φόρους και απορροφούν εισόδημα από τα νοικοκυριά.
γ.	Όταν παράγονται περισσότερα προϊόντα με τους ίδιους παραγωγικούς συντελεστές υπάρχει αύξηση στην παραγωγικότητα.
δ.	Χαρακτηριστικό της παραδοσιακής οικονομίας είναι η ατομική ιδιοκτησία.
ε.	Η εξέλιξη της τεχνολογίας και οι νέες πηγές ενέργειας επιδεινώνουν το οικονομικό πρόβλημα.

(Μονάδες 10)

ΕΡΩΤΗΣΗ 4

Να κατατάξετε τα πιο κάτω στους τρεις τομείς της παραγωγής γράφοντας δίπλα από τον καθένα: **Π** για Πρωτογενή ή **Δ** για Δευτερογενή ή **Τ** για Τριτογενή.

Να γράψετε στο τετράδιο των απαντήσεών σας **τον αριθμό της ερώτησης** και δίπλα **το γράμμα** που δηλώνει την ορθή απάντηση (π.χ. **1 - Π** ή **1 - Δ** ή **1 - Τ**).

1. Κατασκευές δρόμων
2. Εμπόριο
3. Αλιεία (ψάρεμα)
4. Βιομηχανία
5. Εταιρείες Μεταφορών
6. Νοσοκομεία
7. Βιοτεχνία ενδυμάτων
8. Μελισσοκομία
9. Δημόσιες υπηρεσίες
10. Εκπαίδευση

(Μονάδες 10)

ΕΡΩΤΗΣΗ 5

Μία από τις ιδιότητες των αναγκών είναι η ιδιότητα του κορεσμού. Να εξηγήσετε αναλυτικά την ιδιότητα αυτή.

(Μονάδες 6)

ΕΡΩΤΗΣΗ 6

Δίνεται ο πιο κάτω πίνακας της οριακής χρησιμότητας των αγαθών X και Ψ:

Ποσότητα αγαθού	Αγαθό X ΜU _x	Αγαθό Ψ ΜU _ψ
0	-	-
1	40	72
2	32	54
3	20	32
4	0	12
5	(6)	0
6	(10)	(8)

Ζητείται:

- α) Εάν η τιμή κάθε μονάδας των αγαθών X και Ψ είναι €2 και κάποιος καταναλωτής διαθέτει μόνο €10, να αναφέρετε πόσες μονάδες του αγαθού X και πόσες του αγαθού Ψ θα πρέπει να αγοράσει, για να μεγιστοποιήσει τη συνολική του χρησιμότητα, δηλαδή να ισορροπήσει.
Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας εφαρμόζοντας τις συνθήκες ισορροπίας και δείχνοντας όλους τους υπολογισμούς σας.

(Μονάδες 9)

- β) Εάν το εισόδημα του καταναλωτή ήταν απεριόριστο, πόσες μονάδες του αγαθού X και πόσες του αγαθού Ψ θα αγόραζε και γιατί;

(Μονάδες 2)

ΕΡΩΤΗΣΗ 7

Τα ακόλουθα στοιχεία αναφέρονται σε μια υποθετική οικονομία:

Έτος	Κόστος Καλαθιού €	Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ΔΤΚ) Μονάδες	Ρυθμός Πληθωρισμού %
2018 (έτος βάσης)	50.000	;	;
2019	;	;	10
2020	60.000	120	;
2021	57.500	115	;

Σημείωση: Να χρησιμοποιήσετε **μέχρι δύο δεκαδικά** ψηφία όπου χρειάζεται.
Να γράψετε **μία φορά** τους τύπους.
Να δείξετε για κάθε έτος ξεχωριστά **όλους** τους υπολογισμούς σας.

Ζητείται:

- α) Να **αντιγράψετε** στο τετράδιο των απαντήσεών σας τον πιο πάνω πίνακα και να **συμπληρώσετε** τα κενά όπου υπάρχει ερωτηματικό.

(Μονάδες 10)

- β) Να **εξηγήσετε** τι σημαίνει ότι Δείκτης Τιμών για το έτος 2020 είναι 120 μονάδες.

(Μονάδες 4)

ΕΡΩΤΗΣΗ 8

Στον ημερήσιο τύπο κυπριακής εφημερίδας δημοσιεύτηκε το εξής: «Τεράστιες είναι οι αυξήσεις των τιμών σε όλα τα προϊόντα, που ξεπερνούν το 10%, από τον Σεπτέμβριο του 2021 μέχρι σήμερα, όπως καταγράφεται στο Παρατηρητήριο Βασικών Καταναλωτικών Αγαθών. Οι μεγαλύτερες αυξήσεις αφορούν στα λαχανικά 65,56%, τα λάδια 35,78%, τα τυριά 27,30%, τα ζυμαρικά 27,03%...».

Πηγή: Εφημερίδα Φιλελεύθερος ημερομ. 23/11/2022

Ζητείται:

α) Να αναφέρετε σε ποιο οικονομικό φαινόμενο παραπέμπει το πιο πάνω δημοσίευμα.

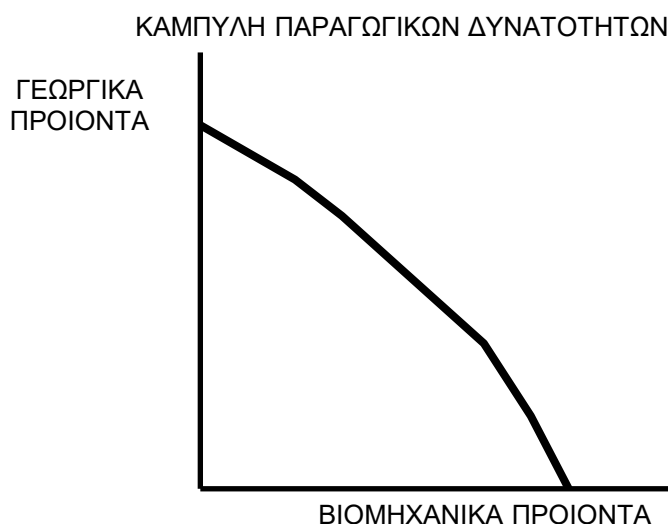
(Μονάδες 2)

β) Μία από τις συνέπειες του φαινομένου αυτού είναι η επίδραση στην κατανομή του εισοδήματος. Να εξηγήσετε.

(Μονάδες 4)

ΕΡΩΤΗΣΗ 9

Δίνεται η πιο κάτω καμπύλη παραγωγικών δυνατοτήτων (ΚΠΔ) μιας οικονομίας όπου παράγονται μόνο γεωργικά και βιομηχανικά προϊόντα:

Να εξηγήσετε πώς **θα επηρεάσουν** τα ακόλουθα γεγονότα την πιο πάνω ΚΠΔ. Να δείξετε και **ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ** την μεταβολή στην ΚΠΔ εκεί όπου υπάρχει (χρησιμοποιώντας **ξεχωριστή γραφική παράσταση** για την κάθε περίπτωση).

α) Βελτίωση της τεχνολογίας παραγωγής και των δύο προϊόντων της οικονομίας.

β) Μαζική μετανάστευση του εργατικού δυναμικού σε άλλες χώρες.

γ) Μείωση του ποσοστού ανεργίας.

δ) Καταστροφή μεγάλων εκτάσεων καλλιέργειας γης γεωργικών προϊόντων λόγω τεράστιων πλημμυρών.

(Μονάδες 8)

ΕΡΩΤΗΣΗ 10

Στην οικονομία μιας χώρας παράγονται μόνο τα αγαθά Ω και Z . Με δεδομένη την τεχνολογία και χρησιμοποιώντας όλους τους συντελεστές παραγωγής πλήρως και αποδοτικά, παράγει τους πιο κάτω μέγιστους συνδυασμούς ποσοτήτων των δύο αγαθών:

Συνδυασμοί Παραγωγής	Αγαθό Ω	Αγαθό Z	Κόστος ευκαιρίας αγαθού Ω (σε μονάδες αγαθού Z)
A	0	640	;
B	40	;	1
Γ	80	480	3
Δ	120	280	;
E	160	0	;

Ζητείται:

α) Να **αντιγράψετε** στο τετράδιο των απαντήσεών σας τον πιο πάνω πίνακα και να **συμπληρώσετε** τα κενά όπου υπάρχει ερωτηματικό.
Να δώσετε τον απαραίτητο τύπο και να δείξετε **όλους** τους υπολογισμούς σας.

(Μονάδες 7)

β) «Όσο αυξάνεται η συνολική παραγωγή ενός αγαθού αυξάνεται και το κόστος ευκαιρίας».
Να **εξηγήσετε** την πιο πάνω πρόταση.

(Μονάδες 3)

ΕΡΩΤΗΣΗ 11

Να διατυπώσετε τον νόμο της Φθίνουσας Οριακής χρησιμότητας.

(Μονάδες 6)

ΕΡΩΤΗΣΗ 12

Να αναφέρετε χωρίς να εξηγήσετε δύο (2) από τις λειτουργίες του χρήματος.

(Μονάδες 2)

ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΜΟΝΑΔΩΝ 100

**ΤΕΛΟΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ
ΣΑΣ ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΚΑΘΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ**